

01 Να βρεθεί η συνεχής συνάρτηση f για την οποία ισχύει η σχέση :

$$\int_0^1 e^{1-x} f(x) dx = f(x) + e^x, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Το $\int_0^1 e^{1-x} f(x) dx$ είναι πραγματική σταθερά, έστω c , οπότε

$$c = f(x) + e^x \Rightarrow f(x) = -e^x + c, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Η δοσμένη σχέση γράφεται :

$$\int_0^1 e^{1-x} (-e^x + c) dx = -e^x + c + e^x \Rightarrow \int_0^1 (-e^1 + ce^{1-x}) dx = c \Rightarrow [-ex - ce^{1-x}]_0^1 = c \Rightarrow (-e - c) - (0 - ce) = c \Rightarrow$$

$$c = \frac{e}{e-2}. \text{ Άρα } f(x) = -e^x + \frac{e}{e-2}, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

02 Η συνάρτηση f είναι συνεχής στο διάστημα $[a, \beta]$ και ισχύει ότι $f(x) + f(a + \beta - x) = c$, για κάθε $x \in [a, \beta]$, όπου c πραγματικός αριθμός.

Να αποδείξετε ότι : $\int_a^\beta f(x) dx = (\beta - a) f\left(\frac{a + \beta}{2}\right) = \frac{\beta - a}{2} (f(a) + f(\beta))$.

Εστω $I = \int_a^\beta f(a + \beta - x) dx$. Θετούμε $a + \beta - x = t \Rightarrow x = a + \beta - t \Rightarrow dx = -dt$.

Άκομα για $x = a$ παίρνουμε $t = \beta$, ενώ για $x = \beta$ παίρνουμε $t = a$. Άρα

$$I = \int_a^\beta f(t) (-1) dt = \int_a^\beta f(t) dt = \int_a^\beta f(x) dx.$$

Από την σχέση $f(x) + f(a + \beta - x) = c$ προκύπτει :

$$\int_a^\beta f(x) dx + \int_a^\beta f(a + \beta - x) dx = \int_a^\beta c dx \Rightarrow I + I = c(\beta - a) \Rightarrow \int_a^\beta f(x) dx = \frac{c(\beta - a)}{2} \quad (1).$$

Από την σχέση $f(x) + f(a + \beta - x) = c$ για $x = a$ παίρνουμε $f(a) + f(\beta) = c$ (2), ενώ

$$\text{για } x = \frac{a + \beta}{2} \text{ παίρνουμε } f\left(\frac{a + \beta}{2}\right) + f\left(\frac{a + \beta}{2}\right) = c \Rightarrow c = 2f\left(\frac{a + \beta}{2}\right) \quad (3).$$

Η (1) λόγω της (2) γράφεται $\int_a^\beta f(x) dx = \frac{\beta - a}{2} (f(a) + f(\beta))$, ενώ λόγω της (3)

$$\text{γράφεται } \int_a^\beta f(x) dx = (\beta - a) f\left(\frac{a + \beta}{2}\right).$$

Έτσι αποδείχθηκε το ζητούμενο.

03

Δίνονται οι πραγματικές συναρτήσεις f, g που έχουν πεδίο ορισμού το σύνολο \mathbb{R} . Αν οι f και g έχουν συνεχείς πρώτες παραγώγους και συνδέονται μεταξύ τους με τις σχέσεις $f'=g, g'=-f$ τότε να αποδείξετε ότι :

α) υπάρχουν οι συναρτήσεις f'' και g'' και είναι συνεχείς.

β) ισχύουν οι σχέσεις $f''+f=g''+g=0$ και ότι η συνάρτηση $h=f^2+g^2$ είναι σταθερή.

γ) αν x_1 και x_2 είναι δυο ριζές της f και $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (x_1, x_2)$, τότε η g έχει μια μόνο ρίζα στο διάστημα (x_1, x_2) .

α)

Είναι $f'(x)=g(x)$ και $g(x)$ παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , άρα η f' παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $f''(x)=g'(x)=-f(x)$ (1).

Ακόμη $g'(x)=-f(x)$ και $f(x)$ παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , άρα η g' παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $g''(x)=-f'(x)=-g(x)$ (2).

Επειδή οι $-f, -g$ είναι συνεχείς στο \mathbb{R} (ως παραγωγίσιμες στο \mathbb{R}), από τις (1), (2) προκύπτει ότι οι f'' και g'' είναι συνεχείς στο \mathbb{R} .

β)

Λογω των (1), (2): $f''(x)+f(x)=-f(x)+f(x)=0, g''(x)+g(x)=-g(x)+g(x)=0$.

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε :

$$h'(x)=(f^2(x)+g^2(x))'=2f(x)f'(x)+2g(x)g'(x)=2f(x)g(x)-2g(x)f(x)=0,$$

άρα η h είναι σταθερή στο \mathbb{R} .

γ)

• f είναι συνεχής στο $[x_1, x_2]$

• f είναι παραγωγίσιμη στο (x_1, x_2)

• $f(x_1)=f(x_2)=0$.

Συμφωνά με το θεώρημα Rolle η εξίσωση $f'(x)=0 \Leftrightarrow g(x)=0$, έχει μια τουλάχιστον ρίζα ξ_1 στο (x_1, x_2) .

Εστω ότι η $g(x)=0$ έχει και άλλη ρίζα ξ_2 στο (x_1, x_2) . Τότε επειδή η g είναι συνεχής στο $[\xi_1, \xi_2]$, παραγωγίσιμη στο (ξ_1, ξ_2) και $g(\xi_1)=g(\xi_2)=0$, συμφωνά με το θεώρημα Rolle η εξίσωση $g'(x)=0 \Leftrightarrow -f(x)=0 \Leftrightarrow f(x)=0$, έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο $(\xi_1, \xi_2) \subset (x_1, x_2)$, που είναι άτοπο αφού $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (x_1, x_2)$. Άρα η g έχει μια μόνο ρίζα στο διάστημα (x_1, x_2) .

04

Να υπολογίσετε το εμβαδο του χωριου που περικλείεται από τις γραφικές παραστάσεις των συναρτησεων $g(x)=\sqrt{x}$ και $f(x)=2x-1$ και την ευθεια $x=0$.

Για $x \geq 0$ έχουμε $f(x)=g(x) \Leftrightarrow 2x-1=\sqrt{x} \Leftrightarrow 2x-\sqrt{x}-1=0$. Θετούμε $\sqrt{x}=u \geq 0$ και η εξίσωση γραφεται $2u^2-u-1=0 \Leftrightarrow u=1$ ή $u=-\frac{1}{2}$ (απορριπτεται). Άρα $\sqrt{x}=1 \Leftrightarrow x=1$.

Για κάθε $x \in [0, 1]$ είναι: $g(x)-f(x) = \sqrt{x} - 2x + 1 = \sqrt{x} - 2\sqrt{x}^2 + 1 = \sqrt{x} - \sqrt{x}^2 - \sqrt{x}^2 + 1 = \sqrt{x}(1-\sqrt{x}) + (1-\sqrt{x})(1+\sqrt{x}) = (1-\sqrt{x})(2\sqrt{x}+1) \geq 0$. Εφόσον οι συναρτησεις f, g είναι συνεχείς στο $[0, 1]$ το ζητούμενο εμβαδο είναι :

$$E = \int_0^1 (g(x) - f(x)) dx = \int_0^1 (\sqrt{x} - 2x + 1) dx = \left[\frac{2}{3} x^{\frac{3}{2}} - x^2 + x \right]_0^1 = \frac{2}{3} - 1 + 1 = \frac{2}{3} \text{ τ.μ.}$$

05

Δίνεται η συνάρτηση g συνεχής στο \mathbb{R} και $f(x) = \int_0^x (x-t)g(t) dt$.

Να αποδείξετε ότι η f είναι δυο φορές παραγωγίσιμη και να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα όταν $g(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

$$\text{Έχουμε : } f(x) = \int_0^x xg(t)dt - \int_0^x tg(t)dt = x \cdot \int_0^x g(t)dt - \int_0^x tg(t)dt.$$

Επειδή οι συναρτήσεις $g(t)$, $tg(t)$ είναι συνεχείς στο \mathbb{R} , η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με

$$f'(x) = (x)' \cdot \int_0^x g(t)dt + x \cdot \left(\int_0^x g(t)dt \right)' - \left(\int_0^x tg(t)dt \right)' = \int_0^x g(t)dt + xg(x) - xg(x) = \int_0^x g(t)dt.$$

Επειδή $\left(\int_0^x g(t)dt \right)' = g(x)$ η f είναι δυο φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $f''(x) = g(x)$.

Όταν $g(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και επειδή η g είναι συνεχής στο \mathbb{R} , θα έχει σταθερό πρόσημο, δηλαδή $g(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ή $g(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Λογω της $f''(x) = g(x)$ θα είναι $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ή $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, οπότε η C_f στρεφεί τα κοίλα ανω ή κατω στο \mathbb{R} αντιστοίχα.

06

Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = \sqrt{1+x^2} + \lambda x$, $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να υπολογίσετε την τιμή του λ αν είναι γνωστό ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = 1$.

β) Για την τιμή του λ που βρήκατε παραπάνω να υπολογίσετε το $I = \int_0^1 \frac{x}{f^2(x)} dx$

α)

$$\text{Για } x > 0 \text{ είναι } \frac{f(x)}{x} = \frac{x \cdot \left(\sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} + \lambda \right)}{x} = \sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} + \lambda, \text{ άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = 1 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} + \lambda \right) = 1 \Rightarrow \sqrt{0+1} + \lambda = 1 \Rightarrow \lambda = 0.$$

β)

Για $\lambda = 0$ έχουμε $f(x) = \sqrt{1+x^2}$, άρα

$$I = \int_0^1 \frac{x}{1+x^2} dx = \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{(1+x^2)'}{1+x^2} dx = \frac{1}{2} [\ln(1+x^2)]_0^1 = \frac{1}{2} (\ln 2 - \ln 1) = \frac{1}{2} \ln 2.$$

07 Να αποδείξετε τις ανισότητες :

α) $\eta\mu x < 2x, x > 0.$

β) $\eta\mu x > x - \frac{x^3}{3}, x > 0.$

α)

Θεωρούμε τη συνάρτηση $\varphi(x) = \eta\mu x - 2x, x \geq 0$. Έχουμε $\varphi'(x) = \sigma\upsilon\nu x - 2 < 0$, για κάθε $x \geq 0$ (είναι $-1 \leq \sigma\upsilon\nu x \leq 1$), συνεπώς η φ είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, +\infty)$. Άρα για κάθε $x > 0$ είναι $\varphi(x) < \varphi(0) \Rightarrow \eta\mu x - 2x < \eta\mu 0 - 2 \cdot 0 \Rightarrow \eta\mu x < 2x$.

β)

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = \eta\mu x - x + \frac{x^3}{3}, x \geq 0$. Έχουμε $g'(x) = \sigma\upsilon\nu x - 1 + x^2$, $g''(x) = -\eta\mu x + 2x > 0$, για κάθε $x > 0$ (λόγω του (α)), άρα η συνάρτηση g' είναι γνησίως αυξουσα στο $[0, +\infty)$. Επομένως για κάθε $x > 0$ είναι $g'(x) > g'(0) \Rightarrow g'(x) > \sigma\upsilon\nu 0 - 1 + 0^2 \Rightarrow g'(x) > 0$. Άρα η g είναι γν. αυξουσα στο $[0, +\infty)$ και συνεπώς για κάθε $x > 0$ είναι

$$g(x) > g(0) \Rightarrow \eta\mu x - x + \frac{x^3}{3} > \eta\mu 0 - 0 + \frac{0^3}{3} \Rightarrow \eta\mu x > x - \frac{x^3}{3}.$$

08 Έστω ότι $f(t)$ είναι η ποσότητα ενός αντιβιοτικού που έχει απορροφηθεί από το ανθρώπινο σώμα κατά τη χρονική στιγμή t όπου $t \geq 0$ και

$$f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R} \text{ είναι πραγματική συνάρτηση με } f(\sqrt{t}) = 1 - 2^{-\frac{\sqrt{t}}{499}}.$$

Να βρεθεί η χρονική στιγμή t_1 κατά την οποία ο ρυθμός απορροφήσης του αντιβιοτικού από το ανθρώπινο σώμα είναι ίσος με $\frac{1}{16}$ του ρυθμού απορροφήσης κατά τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$.

Θετούμε $\sqrt{t} = x$, οπότε $f(x) = 1 - 2^{-\frac{x}{499}}, x \geq 0$.

Για κάθε $x \geq 0$ είναι :

$$f'(x) = 1 - 2^{-\frac{x}{499}} \cdot \ln 2 \cdot \left(-\frac{x}{499}\right)' = \frac{\ln 2}{499} \cdot 2^{-\frac{x}{499}},$$

$$f'(0) = \frac{\ln 2}{499} \cdot 2^0 = \frac{\ln 2}{499}.$$

Η ζητούμενη χρονική στιγμή t_1 θα βρεθεί από την εξίσωση

$$f'(t_1) = \frac{1}{16} \cdot f'(0) \Leftrightarrow \frac{\ln 2}{499} \cdot 2^{-\frac{t_1}{499}} = \frac{1}{16} \cdot \frac{\ln 2}{499} \Leftrightarrow 2^{-\frac{t_1}{499}} = 2^{-4} \Leftrightarrow -\frac{t_1}{499} = -4 \Leftrightarrow t_1 = 1996.$$

- 09 Θεωρούμε τις παραγωγίσιμες συναρτήσεις f, g που έχουν πεδίο ορισμού το διάστημα $[0, +\infty)$ για τις οποίες ισχύει η σχέση : $f'(x) = g'(x) + \eta\mu^2 x + e^x$, $x \in [0, +\infty)$. Να αποδείξετε ότι $f(0) + g(x) < g(0) + f(x)$, $x \in (0, +\infty)$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = f(x) - g(x)$, $x \in [0, +\infty)$.

Είναι

$$h'(x) = f'(x) - g'(x) = g'(x) + \eta\mu^2 x + e^x - g'(x) = \eta\mu^2 x + e^x > 0,$$

αρα η h είναι γνησίως αυξουσα στο $[0, +\infty)$.

Συνεπώς για κάθε $x > 0$ έχουμε

$$h(x) > h(0) \Rightarrow f(x) - g(x) > f(0) - g(0) \Rightarrow f(0) + g(x) < g(0) + f(x).$$

- 10 Έστω η συνάρτηση $f(x) = e^{ax}$, όπου $a \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν δυο τιμές της παραμετρου a έτσι ώστε να ικανοποιείται η σχέση $f''(x) + 2f'(x) = 3f(x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Είναι

$$f'(x) = ae^{ax},$$

$$f''(x) = a^2 e^{ax}.$$

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε :

$$f''(x) + 2f'(x) = 3f(x) \Leftrightarrow a^2 e^{ax} + 2ae^{ax} = 3e^{ax} \Leftrightarrow e^{ax}(a^2 + 2a - 3) = 0 \Leftrightarrow a^2 + 2a - 3 = 0 \Leftrightarrow a = 1 \text{ ή } a = -3.$$